

Zienswijze Uniper op de Consultatie naar het vaststellen van de minimale kwaliteitscriteria voor waterstof t.b.v. het transportnet
4 Januari 2022

1. *Ziet u bezwaren tegen het starten van een nationale waterstofsamenstelling om het waterstofnetwerk in Nederland op korte termijn mogelijk te maken in het licht van toekomstige Europese specificaties. En zo ja, welke?*

Antwoord:

Nee, tenzij de Nederlandse regelgeving gaat afwijken van de Europese regelgeving. In een reactie op de Europese 'Open Public Consultation on the Hydrogen and Gas Market Decarbonisation Package' heeft Uniper SE in dit verband benadrukt dat regelgeving nodig is om "concurrentie op de markt" te waarborgen en dat de lidstaten toestemming zouden kunnen krijgen om dergelijke regelgeving zo nodig eerder te ontwikkelen.

De beschikbaarheid van een waterstoftransportnetwerk is een voorwaarde voor de ontwikkeling van een waterstofmarkt. Deze infrastructuur moet daarom ten minste gelijktijdig met de start van de waterstofproductie klaar zijn voor gebruik. Uniper wil zijn eerste fase van 100 MW aan groene waterstofelektrolysecapaciteit in Nederland in 2025/2026 in gebruik nemen en wil dit geleidelijk uitbreiden tot een capaciteit van 500 MW. Wat Uniper betreft moet het lokale waterstoftransportnet in Nederland dus uiterlijk in januari 2025 klaar zijn voor gebruik en landelijk enkele jaren later.

Gelijk tempo en uniforme criteria zijn twee kanten van dezelfde medaille voor een succesvolle groei van een waterstofmarkt in zowel Nederland als Europa. Idealiter worden de criteria daarom gelijktijdig en uniform vastgesteld in alle Europese lidstaten.

Een goed functionerende H₂-markt en -infrastructuur vereist het volgende:

- **Duidelijke en pragmatische definities voor hernieuwbaar en koolstofarm H₂, op basis van hun koolstofgehalte;**
- **Verplichte garanties van oorsprong voor hernieuwbare en koolstofarme gassen, waaronder H₂;**
- **Zowel menging als aanleg (of herbesteding) van speciale H₂-netwerken;**
- **Naleving van de ontvlechtingregels en het beginsel van eerlijke kostenverdeling;**
- **Gelijke concurrentievoorwaarden voor alle soorten hernieuwbaar en koolstofarm H₂ en alle H₂-eindtoepassingen.**

Binnenlandse productie van hernieuwbaar en koolstofarm H₂ is essentieel voor de voorzieningszekerheid en kostenefficiëntie, maar zal niet volstaan om aan de volledige vraag naar H₂ te voldoen. Daarom moet een **internationale H₂-markt** tot stand worden gebracht om de invoer van H₂ en H₂-dragers te vergemakkelijken. **Deze markt moet steunen op:**

- **Een internationaal handelssysteem dat zorgt voor gelijke voorwaarden voor de invoer van waterstof in de EU en in de EU geproduceerde waterstof;**
 - **Invoerinfrastructuur (bv. waterstof, ammoniak, methanol).**
2. *Hoe belangrijk is overeenstemming over kwaliteit op Europees niveau voor uw organisatie en is uw organisatie betrokken bij een internationaal forum om de kwaliteitscriteria voor waterstof op elkaar af te stemmen?*

Antwoord:

Zeer belangrijk. De keuze van specificaties is belangrijk omdat het financiële gevolg heeft voor de keten in deze internationale markt. Uniper is betrokken bij >10 waterstofprojecten in verschillende EU-lidstaten en om synergie tussen projecten te creëren is een gemeenschappelijke kwaliteit vereist, Uniper maakt deel uit van CertifHy en Hydrogen Europe, die beide om opheldering hierover vragen.

3. *Zijn de aanbevolen specificaties zoals vermeld in de tabel op pagina 5 van het KIWA DNV rapport voor uw organisatie aanvaardbaar? En zo nee, op welke onderdelen van de specificatie stelt u wijzigingen voor en om welke redenen?*

Antwoord:

De door Uniper in Nederland geleverde waterstof zal voldoen aan de voorgestelde waterstofgaskwaliteit. Een maximale waterstoftemperatuur van **30°C is echter zeer ongebruikelijk**. Uniper is zich ervan bewust dat deze lage temperatuur is vastgesteld op basis van beperkingen in de landbouwproductie om gewassen te beschermen. Een dergelijke lage temperatuur zou zeewaterkoeling (of andere maatregelen) vereisen voor het waterstofproduct, waarin het ontwerp van Uniper momenteel niet voorziet. In feite is de potentiële aansluiting op de Maasvlakte een industrieel gebied en Uniper wil waterstof leveren bij een temperatuur van minder dan 40°C. Wij denken dat in de winter, de lente en de herfst waterstof van minder dan 30°C kan worden geleverd. In de zomer kan echter zonder verdere investeringen een waterstoftemperatuur van meer dan 30°C maar minder dan 40°C worden geleverd.

4. *Wat vindt u van het advies van KIWA en DNV om een minimale zuiverheid van 98 mol% aan te houden en drie jaar na ingebruikname van het waterstoftransportnetwerk te herzien? Is het werkbaar om de criteria enkele jaren na ingebruikname van de infrastructuur te herzien op basis van dan beschikbare Europese criteria en lessons learned? En zo nee, welke concrete belemmeringen voorziet u?*

Antwoord:

Waterstof zal een internationaal verhandelbaar en vervoerbaar product worden. Daarom is het van het grootste belang dat de waterstofmarkt in al zijn facetten van meet af aan zo wordt opgezet dat internationale handel mogelijk is. **Garanties van oorsprong (GvO's) zijn een beproefd, goed functionerend en betrouwbaar concept** en kunnen volgens Uniper uitstekend worden toegepast op waterstof. Uitgevende instanties in de EU hebben veel ervaring met de uitgifte van GvO's voor elektriciteit; zij hebben de basis gelegd voor een liquide en verhandelbare markt voor GvO's voor elektriciteit. Dit moet worden uitgebreid om te komen tot een generiek GO-systeem voor alle energiedragers.

De toepassing van garanties van oorsprong vergemakkelijkt ook de onvermijdelijke discussie over zuiveringskosten in een waterstoftransportnetwerk waar verschillende soorten waterstof (met verschillende zuiverheidsgraad) worden gemengd. **Het lijkt Uniper duidelijk dat groene waterstof (99,999%) een passende waardering of uitzonderingspositie in een kostensysteem voor Garanties van Oorsprong moet krijgen, gezien de belangrijke bijdrage van dit type waterstof aan het bereiken van internationale klimaatdoelstellingen.**

In het kader van Garanties van Oorsprong en de overwegingen bij de eisen voor een zuiverheidsgraad van waterstof in het waterstoftransportnetwerk wil Uniper uw aandacht vestigen op de huidige ontwikkelingen op dit gebied binnen de **Europese Commissie**.

Artikel **19 van de REDII** verplicht de lidstaten Garanties van Oorsprong af te geven om de eindafnemers het aandeel of de hoeveelheid energie uit hernieuwbare bronnen aan te tonen in de energiemix van een energieleverancier en in de energie die aan consumenten wordt geleverd in het kader van contracten die worden verhandeld onder verwijzing naar het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen. Het artikel specificeert uitdrukkelijk dat waterstof onder het toepassingsgebied valt. **GO's zijn een wettelijk traceermechanisme dat als onderdeel van REDII is ingesteld. Dankzij GO's kunnen consumenten weten "hoe groen" de energie is die zij kopen.**

Garanties van Oorsprong worden **verhandeld in een "book and claim"-systeem**, aangezien artikel 19 van RED II de overdracht van GvO's toestaat. Kopers van GvO's hoeven dus geen fysieke band te hebben met de energieproducent of een contract voor de levering van energie zelf. De opzet van de GO's is echter uitsluitend gericht op de vrijwillige markt.

De artikelen **25 - 30 van REDII** vormen tegelijkertijd het kader voor **RFNBO-certificaten** als bewijs van de naleving van de verplichte doelstellingen en criteria inzake hernieuwbare waterstof en derivaten voor brandstoffen die in de vervoersector worden gebruikt en, volgens het ontwerp van **REDIII, ook voor de industrie**. Artikel 30 bepaalt dat RFNBO-certificaten moeten worden gebruikt in het kader van een "massabalanssysteem".

Wat de zuiverheidsgraad betreft, is onlangs in het ontwerp van **RED III** de wens geuit om een **"hoge zuiverheidsgraad"** te bereiken, zonder dat in het overeenkomstige artikel 2 nog een drempelwaarde is vastgesteld.

De recente inspanningen op **Europees niveau tonen aan dat er dringend behoefte is aan een adequaat en pragmatisch certificatiesysteem voor hernieuwbare en koolstofarme waterstof, dat geschikt is om een liquide**

markt en het gebruik van deze gassen te ontwikkelen. In dit verband moeten zo spoedig mogelijk zuiverheidseisen worden vastgesteld. Dit moet worden geïntegreerd in een duidelijk en goed georganiseerd kader voor waterstofcertificering om de ontwikkeling van de waterstofmarkt in de Europese Unie niet verder te belemmeren.

Op basis van het werken met een functionerend certificeringssysteem kan Uniper instemmen met het instellen van het waterstoftransportnetwerk op een zuiverheid van 98%.

In Nederland, specifiek op de Maasvlakte, verwacht Uniper dat zich een markt zal ontwikkelen die grotendeels gekenmerkt wordt door vraag en aanbod van waterstof met een zuiverheid van 99,999%. Dit komt enerzijds door offshore windaanlanding en elektrolysecapaciteit en anderzijds door lokaal aanwezige potentiële klanten in de chemische industrie. In andere gebieden waaronder Duitsland en Frankrijk verwacht Uniper een grotere markt voor waterstof met een zuiverheid van 98% vanwege enerzijds de afstand tot offshore wind en anderzijds de lokaal aanwezige potentiële klanten in de industrie. Het opzetten van een waterstoftransportnetwerk dat klaar is voor internationale afzet legitimeert volgens ons dus de keuze voor een zuiverheid van 98%.

- 5. In het advies van KIWA en DNV is ook gekeken naar de ontwikkelingen binnen Europa. De kwaliteitscriteria op Europees niveau, en meer specifiek in Duitsland, zouden dus in grote lijnen vergelijkbaar moeten zijn met dat advies.
Indien dit volgens u niet het geval is, kunt u dan aangeven op welke punten dit afwijkt?*

Antwoord:

Belangrijker dan de vraag of criteria in Nederland vergelijkbaar moeten zijn met die uit een ander land, in dit geval Duitsland, is of een internationale markt de nodige ruimte krijgt om zich op de juiste manier te ontwikkelen.

In een reactie op de Europese 'Open Public Consultation on the Hydrogen and Gas Market Decarbonisation Package' heeft Uniper SE in dit verband benadrukt dat regelgeving nodig is om "concurrentie op de markt" te waarborgen en dat de lidstaten zo nodig toestemming zouden kunnen krijgen om dergelijke regels eerder te ontwikkelen.

Uniformiteit in de regelgeving is een essentiële voorwaarde voor een goed functionerende internationale waterstofmarkt.

Yours sincerely,

UNIPER